

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۱۰/۲۳

کبير عبادی

تعصب؛ دشمن حقیقت و انسانیت

کبير عبادی

تعصب یکی از خطرناکترین موانع رشد فکری و اخلاقی انسان است. تعصب زمانی آغاز می‌شود که انسان به جای پیروی از عقل و حقیقت، از باورها، قوم، مذهب، زبان یا گروه خود به صورت کورکورانه دفاع کند؛ حتی اگر بداند که اشتباه می‌کند. انسان متعصب به جای آن که حقیقت را معیار قضاوت قرار دهد، وابستگی خود را معیار حق و باطل می‌سازد. اگر فردی از گروه خودش اشتباه کند، برایش بهانه می‌تراشد؛ اما اگر همان اشتباه را فردی از گروه دیگر انجام دهد، او را محکوم می‌کند.

این نه عدالت است و نه اخلاق، بلکه قربانی کردن حقیقت در پای تعصب است.

تعصب باعث تفرقه، دشمنی، تبعیض، بی‌عدالتی و عقب‌ماندگی جامعه می‌شود. استعدادها را نابود می‌کند، دوستی‌ها را به دشمنی تبدیل می‌سازد و گاهی انسان‌ها را به نام قوم، مذهب یا عقیده در برابر یکدیگر قرار می‌دهد. تاریخ نشان داده است که هرگاه تعصب بر عقل و انصاف غلبه کند، زمینه برای ظلم و خشونت فراهم می‌شود.

البته دوست داشتن وطن، احترام به دین و افتخار به فرهنگ و زبان خود تعصب نیست؛ مشکل از جایی آغاز می‌شود که برای بزرگ جلوه دادن خود، دیگران را کوچک بشماریم و برای گروه خود حق بخواهیم، اما حقوق دیگران را نادیده بگیریم.

بزرگی انسان در این نیست که همیشه خود را برحق بداند، بلکه در این است که شجاعت پذیرفتن اشتباه خود را داشته باشد. انسان خردمند حقیقت را حتی از زبان مخالفش می‌پذیرد و انسان عادل، حتی در برابر بی‌عدالتی به سود گروه خودش سکوت نمی‌کند.

بیايید به جای تعصب، عقل را؛ به جای نفرت، محبت را؛ به جای تبعیض، عدالت را؛ و به جای قضاوت بر اساس هویت، رفتار و کردار انسان‌ها را معیار قرار دهیم.

د پانو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

سخن پایانی:

تعصب یعنی اسیر باورهای خود بودن؛ خردمندی یعنی توانایی بازنگری در باورها. به هویت خود افتخار کنیم، اما هویت دیگران را تحقیر نکنیم؛ زیرا ارزش انسان به قوم، زبان و مذهب او نیست، بلکه به اخلاق، کردار، صداقت و انسانیت اوست. حقیقت با تعصب بزرگ نمی‌شود و انسانیت با تحقیر دیگران ارزش پیدا نمی‌کند.